

УМОВИ **проведення обласного турніру юних математиків**

1. МЕТА ПРОВЕДЕННЯ ТУРНІРУ

Обласний турнір юних математиків проводиться з метою пошуку й підтримки талановитої молоді, задоволення потреб дітей та підлітків у професійному та суспільному самовизначенні, залучення учнівської молоді до систематичної діяльності в області математики.

Турніри є складовою частиною комплексної програми з пошуку, виховання, навчання та професійної орієнтації творчої обдарованої особистості.

2. ОРГАНІЗАЦІЯ ТА ПРОВЕДЕННЯ ТУРНІРУ

Обласний турнір юних математиків проводять:
управління освіти і науки Луганської обласної державної адміністрації;
комунальний заклад «Луганська обласна мала академія наук учнівської молоді»КЗ «ЛЮМАНУМ».

Турнір проводиться щорічно.

3. ПОРЯДОК ПРОВЕДЕННЯ ТУРНІРІВ

Турніри є командно-особистим змаганням школярів (згідно до п. 1.9 «Положення про Всеукраїнські учнівські олімпіади з базових і спеціальних дисциплін, турніри, конкурси-захисти науково-дослідницьких робіт та конкурси фахової майстерності») у їх здатності розв'язувати складні проблемні завдання, подавати рішення в переконливій формі й захищати їх у науковій дискусії.

Базовою дисципліною турнірів є математика.

Персональний склад команд не змінюється. Учасниками турнірів можуть бути учні шкіл області, які вчасно подали заявки на участь до оргкомітету.

Команда на кожний турнір може бути не більше як 5 учнів з 8-11 класів. Обов'язково обирається капітан, який є офіційним представником команди.

Турнір проводиться за планом-графіком, затвердженим оргкомітетом турніру. В рамках турніру проводяться:

- а) жеребкування команд (розподіл по групах);
- б) конкурс капітанів;
- в) півфінальний бій;
- г) фінальний бій.

У кожному бої обласного турніру беруть участь 3 або 4 команди

(залежно від загальної кількості команд). Учасники, які під час боїв виступають від команди, отримують рейтингові бали. Учасники, які в даному бою не виступали, вважаються такими, що брали участь у змаганні, але отримують рейтинговий бал 0. За результатами виступів всіх членів даної команди в бою оцінюється виступ всієї команди. Протягом бою члени команди не можуть консультиватися з будь-якою особою, що не є членом команди, всі спірні питання вирішуються ведучим бою (за згодою журі) тільки з капітанами команд.

Перед початком бою проводиться знайомство членів команд та журі. Ролі у першій дії між командами розподіляються за результатами конкурсу капітанів. Завдання для конкурсу капітанів формує журі турніру і оголошуються ведучим боїв безпосередньо перед початком кожного бою. Коректність проведення конкурсу і правильність відповідей капітанів оцінюють члени журі. Місця, що посіли капітани в конкурсі, обумовлюють порядок черговості обирання ролей в першій дії бою. В усіх групах конкурсу капітанів проводиться за однаковими завданнями.

При проведенні конкурсу капітанів порядок відповідей капітанів на завдання конкурсу обирає ведучий бою. Кожен капітан команди в конкурсі має право на одну помилкову або одну повторну відповідь. Якщо капітан припустив другу помилкову або повторну відповідь він вважається таким, що вибув з конкурсу. Капітан, який вибуває з конкурсу капітанів першим, посідає останнє місце в конкурсі. Капітан, який останнім дає правильну відповідь, посідає перше місце і першим вирішує яким за чергою він обирає роль у першій дії бою.

Протягом бою члени команди вільно спілкуються тільки між собою. Бої обласного турніру проводяться у три дії. У кожній дії команда виступає в одній з трьох ролей: Доповідача (Д), Оponenta (О) або Рецензента (Р).

ДОПОВІДАЧ (може виступати із співдоповідачем, який заявляється на початку доповіді) викладає суть розв'язання задачі й отриманий результат, акцентуючи увагу слухачів на основних математичних ідеях і висновках. При цьому бажано використовувати раніше заготовлені малюнки, плакати, кодоплівки, фотографії, відеофрагменти, а також демонструвати досліди, якщо задача експериментальна.

ОПОНЕНТ (може виступати із співопонентом, який заявляється на початку опонування) висловлює критичні зауваження до доповіді, пояснює позитивні сторони представленої доповіді, виявляє недоліки і помилки. При цьому Оponent повинен утримуватися від коментарів, не пов'язаних з доповіддю.

РЕЦЕНЗЕНТ (виступає самостійно) дає коротку оцінку виступам Доповідача та Оponenta, визначає, наскільки повно вони справились зі своїми обов'язками, аналізує розуміння обговорюваної проблеми доповідачем і опонентом. Рецензент має право ставити запитання і доповідачу, і опоненту. Якщо, за думкою Рецензента, Оponent не упорався із своєю роллю, то, після відповідного обґрунтування, він може у своєму виступі взяти на себе роль Оponenta.

СПОСТЕРІГАЧ має право виступати лише в загальній полеміці команд.

На етапі «Уточнюючі запитання...» команди Опонента і Рецензента можуть лише уточнювати деталі щойно прослуханого виступу або стосуватися суперечливих та недостатньо висвітлених положень доповіді або опонування. Питання може ставити будь-який член відповідної команди (згідно обраних ролей). Відповідають на питання тільки ті учасники команди, які виступають від її імені (інші члени команди – тільки з дозволу ведучого).

Запитання і зміст виступів Опонента та Рецензента не повинні зводитись до викладу власного розв'язку задачі та демонстрації власних експериментів, що є грубим порушенням регламенту. У полеміці обговорюється лише запропонований Доповідачем розв'язок задачі.

Кожен учасник команди протягом одної гри може виступити не більше, ніж 2 рази. Виступами вважаються участь в якості Доповідача, Співдоповідача, Опонента, Співопонента, Рецензента. Уточнюючі питання з місця, участь у загальній полеміці виступами не вважаються.

Після кожної дії журі виставляє командам оцінки від 3– до 5+ з урахуванням усіх виступів членів команд, їх відповідей на питання та участі у полеміці. Оцінки, що виставлені членами журі є підставою для підведення особистої та командної першості. Члени журі, які поставили граничні оцінки повинні їх обґрунтувати.

Залікові параметри та їх обчислення/

1. **«Р – бали»**. Лічильна комісія всі виставлені командам оцінки переводять в бали **Р** у відповідності з таблицею:

Оцінка	5+	5	5-	4+	4	4-	3+	3	3-
Бали	53	50	47	43	40	37	33	30	27

2. **«ТРі – сума балів за дію»**. Середнє значення EP_k за кожною категорією k , що здобули команди за дію i , підсумовуються з урахуванням відповідних коефіцієнтів для Доповідача, Опонента і Рецензента, після чого $ТРі$ округляється до десятих.

Категорія	Коефіцієнт		
	Доповідач	Опонент	Рецензент
1. Науковість	3	2	1
2. Полеміка (Аналіз)			
3. Культура виступу			

3. **« SP_j – сума балів за бій»**. Сума $ТРі$ за три дії бою для кожної команди уявляє суму балів, що здобуває команда в даному бої: $SP_j = TP_{Д} + TP_{О} + TP_{Р}$. Після підсумовування $ТРі$ сума SP_j округляється до цілих чисел (якщо команда грала в двокомандній групі, то для визначення SP_j перед округленням результат необхідно помножити на 1,2).

Ролі між учасниками команди розподіляються жеребкуванням. Переможець, який набрав максимальну кількість балів, виходить у фінал. У наступних діях бою команди міняються ролями відповідно схеми:

Трьохкомандний бій

Команди	I	II	III
1	Д	Р	О
2	О	Д	Р
3	Р	О	Д

Чотирьохкомандний бій

Команди	I	II	III
1	Д	С	Р
2	О	Д	С
3	Р	О	Д
4	С	Р	О

Якщо у журі 5 або 6 чоловік, то під час підрахунку балів відкидається одна нижча оцінка, а якщо 7 і більше, то відкидаються дві оцінки: вища й нижча. Члени журі, що поставили крайні оцінки, повинні обґрунтувати їх. Якщо членів журі 4 і менше, то оцінки не відкидаються.

Регламент боїв

1.	Опонент пропонує Доповідачеві задачу для рішення	0,5 хв.
2.	Доповідач приймає чи відхиляє виклик	0,5 хв.
3.	Підготовка до доповіді	2 хв.
4.	Доповідь	7 хв.
5.	Уточнюючі питання Опонента до Доповідача та відповіді Доповідача	2 хв.
6.	Підготовка до опонування	1 хв.
7.	Виступ Опонента	3 хв.
8.	Полеміка між Доповідачем та Опонентом	2 хв.
9.	Уточнюючі запитання Рецензента Доповідачу та Опоненту, відповіді Доповідача і Опонента	2 хв.
10.	Підготовка до рецензування	1 хв.
11.	Рецензування	2 хв.
12.	Полеміка Доповідач - Опонент - Рецензент	3 хв.
13.	Загальна полеміка команд	по 1 хв.
14.	Заключне слово Доповідача, Опонента, Рецензента	по 30 сек.
15.	Уточнюючі запитання членів журі	2 хв.
16.	Виставлення оцінок	
17.	Слово журі	до 3 хв.

Ведучий бою

Завданням ведучого є створення умов для нормального проведення

бою. Разом із лічильною комісією ведучий несе відповідальність за вірність перерахунку оцінок в бали і оформлення протоколу лічильної комісії.

I. Обов'язки ведучого:

1. Стежити за дотриманням регламенту боїв та не порушувати його.
2. Представляти команди та журі, оголошувати умови задач та оцінки журі.

3. Проводити конкурс капітанів для розподілу ролей в боях.

4. Оголошувати номери задач, які Опонент не може пропонувати Доповідачу.

5. Стежити за характером запитань і за тим, щоб вони не повторювались.

6. Стежити за дискусією і припиняти її, якщо вона стає неконструктивною.

7. Стежити за поведінкою команд та не допускати консультацій команд із сторонніми особами.

8. Стежити за тим, щоб члени журі не обговорювали між собою доповідь та виступи команд.

9. Записувати на дошці остаточні результати бою, надані лічильниками, та виставляти в протоколі порядкове місце кожної команди після завершення гри.

10. Стежити за правильністю заповнення протоколів лічильної комісії.

II. Ведучий має право:

1. Зупиняти учасника, який порушив регламент бою.

2. Вилучати питання, що повторюються або виходять за межі поставленої у задачі проблеми.

3. Припиняти дискусію, якщо вона стає неконструктивною.

4. Усувати команду від участі в бою, якщо вона постійно порушує правила турніру або своєю поведінкою заважає проведенню бою (з дозволу членів журі).

5. Усувати з бою спостерігачів та сторонніх осіб, зокрема керівників команд, які не беруть участь у роботі журі, якщо вони своєю поведінкою заважають нормальному проведенню бою.

III. Ведучий не має права:

1. Порушувати регламент та правила турніру.

2. Зупиняти учасників до закінчення часу, відведеного на їх виступ.

3. Якимось чином коментувати, оцінювати виступ і висловлювати свою думку відносно виступів команд до виставлення оцінок членами журі.

4. Пояснювати оцінки членів журі.

5. Ставити спрямовуючі питання.

6. Розв'язувати спірні питання, що не стосуються прав і обов'язків ведучого.

Правила виклику на доповідь і відмова від доповіді:

- Опонент в ході боїв може викликати Доповідачу на будь-яку задачу.

- Протягом бою Доповідач може тричі відхилити виклик без штрафних санкцій. При кожній наступній відмові сума балів за дію доповідачеві зменшується шляхом помноження на коефіцієнт згідно таблиці

Число відмов	Коефіцієнт					
	1	0,93	0,86	0,79	0,72	0,65
півфінал	від 1 до 2	3	4	5	6	7 і більше
фінал	1	2	3	4	5	

4. ОРГАНІЗАЦІЙНИЙ КОМІТЕТ

Оргкомітет створюється із числа керівників установ та організацій, що проводять обласний турнір юних правознавців, працівників методичних установ, представників місцевих органів державної влади, громадських організацій, товариств, благодійних фондів тощо.

Очолює оргкомітет голова, який має заступників і секретаря. Голова оргкомітету здійснює розподіл доручень між його членами та керує роботою з організації проведення обласного турніру юних правознавців.

Оргкомітет:

- проводить організаційну роботу з підготовки і проведення турніру;
- визначає і забезпечує порядок проведення турніру;
- розподіляє робочі місця між учасниками відповідно до результатів жеребкування;
- розробляє і затверджує порядок проведення турніру;
- створює мандатну комісію, яка проводить реєстрацію учасників турніру, перевіряє відповідність складів команд до зазначеного в поданих заявках, наявність і правильність оформлення документів, приймає рішення про допуск учнів до участі у турнірі, визначає жеребкуванням стартові номери його учасників;
- готує документацію для проведення турніру (програми, посвідчення учасників, бланки, протоколів, звіти тощо);
- формує склад учасників турнірів із числа переможців попереднього етапу за результатами їх виступів на турнірі;
- за поданням журі, суворо дотримуючись чинного Положення, приймає рішення щодо визначення переможців турніру та нагородження переможців турнірів;
- визначає остаточний склад команд для участі у наступному етапі Всеукраїнського турніру, готує документацію про результати виступу команд, їх представництво на наступний етап;
- складає звіт про проведення турніру.

Рішення за підсумками проведення турніру підписується головою оргкомітету, журі та секретарем і завіряється.

5. ЖУРІ ТУРНІРУ

5.1. Журі формується оргкомітетом турніру із викладачів, наукових

співробітників, аспірантів та студентів вищих навчальних закладів III та IV рівнів акредитації, педагогічних працівників системи освіти тощо. Склад журі затверджується наказом управління освіти і науки та Президії ЛОМАНУМ і виголошується у день відкриття турніру.

До роботи в складі журі при проведенні боїв можуть залучатися також керівники команд, які беруть участь у турнірі (по одному від команди). Керівники та тренери команд не можуть бути членами журі в тих групах, у яких змагаються їх команди. Зміна складу групи членів журі під час проведення бою не припускається, в разі неможливості будь-кого з членів журі продовжувати роботу, його протокол вважається недійсним.

Член журі турніру розповсюджує турнірні задачі не пізніше, як за 1 місяць до початку турніру у навчальні заклади області, а також:

перевіряє та оцінює рівень та якість робіт, рішення задач учасників;

проводить консультації по розв'язуванню завдань для учасників;

розглядає апеляції;

готує документи про наслідки проведення турніру.

5.2. Голова журі турніру:

готує пропозиції щодо персонального складу журі;

розподіляє доручення між іншими членами журі;

розподіляє членів журі на групи перед початком кожного бою;

несе відповідальність за об'єктивність перевірки та оцінювання робіт, рішення задач учасників турніру;

розглядає апеляції учасників турніру;

вживає заходи, які спрямовані на дотримання правил турніру;

контролює об'єктивність роботи всіх учасників турніру;

призначає ведучого та лічильну комісію.

затверджує поточні документи про наслідки проведення турніру та передає відповідальному методисту ЛОМАНУМ;

остаточно визначає переможців турніру (на підставі протоколів).

Голова журі затверджується наказом управління освіти і науки Луганської обласної державної адміністрації. Голова має одного або кількох заступників. За умови неможливості головою журі виконувати свої обов'язки його функції виконує один із заступників.

5.3. Під час проведення турніру працює лічильна комісія

Лічильна комісія складається з учнів старших класів, студентів або вчителів, які не беруть участь у турнірі. Лічильна комісія в кожній групі складається з двох осіб. Лічильна комісія разом із ведучим бою несе відповідальність за правильність проведених розрахунків балів.

Після кожної дії лічильна комісія вносить оцінки членів журі до протоколу, переводить у бали. Результат надається ведучому, який його оприлюднює.

6. УЧАСНИКИ ТУРНІРУ

У турнірі беруть участь команди, що складаються з 3-5 учнів 8-11 класів загальноосвітніх навчальних закладів. Участь у команді студентів вищих навчальних закладів не припустимо. Допускається участь у турнірі інших членів команд у якості спостерігачів і вболівальників. Особовий склад команди не повинен змінюватися протягом усього турніру. Команда очолюється капітаном, який заявляється перед початком змагань, і є офіційним представником команди під час проведення змагань.

Команду супроводжує один керівник. Керівник команди адміністративно відповідає за життя та здоров'я членів команди. Керівник команди має право брати участь в роботі у складі журі під час проведення боїв, а також бути присутнім на боях спостерігачем. Керівник команди не є офіційним представником команди на змаганнях і не має права вимагати ознайомлення з протоколами членів журі та лічильної комісії, брати участь в обговоренні результатів турніру на засіданнях журі, а також при розгляді апеляцій.

Команди, які бажають взяти участь у турнірі подають заявки до оргкомітету, який вирішує питання щодо запрошення команд на змагання. У заявці має бути вказано: прізвище, ім'я та по батькові (повністю) кожного члена команди та капітана, місце навчання, дата народження, домашня адреса; посада й прізвище, ім'я та по батькові керівника та тренера (тренерів) команди. Заявка має бути завірена печаткою й підписом директора навчального закладу, якщо команда сформована повністю з учнів даного закладу; начальника управління освіти і науки районної (міської) держадміністрації, якщо команда сформована з учнів навчальних закладів району (міста).

7. ВИЗНАЧЕННЯ ТА НАГОРОДЖЕННЯ ПЕРЕМОЖЦІВ

Учасники фіналу забезпечують собі дипломи II ступеня і змагаються за диплом I ступеня. Диплом I ступеня присуджується лише одній команді. Півфіналісти отримують диплом III ступеня. Інші команди отримують дипломи учасників.

Число команд переможців не може перевищувати 50 % від загального числа команд турніру.

Переможці в особистій першості визначаються після закінчення фінальних змагань за індивідуальним рейтингом IR. Індивідуальний рейтинг складається із суми балів, набраних членом команди в успішних виступах у боях.

Виступ члена команди в якості Доповідача, Оponenta чи Рецензента вважається успішним, якщо всі оцінки, взяті до уваги (тобто без урахування відкинутих оцінок), вищі, ніж 3+. В успішних виступах член команди за кожну оцінку, виставлену членами журі, набирає таку кількість балів:

Оцінка	5+	5	5-
Бали	3	2	1

Найвищий індивідуальний рейтинг НІР служить основною підставою для визначення переможців в особистій першості. Учасник, що набрав найвищий індивідуальний рейтинг, отримує диплом І ступеня в особистій першості. Всі учасники, у яких ІР вище, ніж 0,7 від НІР, є переможцями і отримують дипломи ІІ та ІІІ ступеня в особистій першості в залежності від ІР з орієнтовним розподіленням дипломів за ступенем 2:3. Учасники, що мають ІР вищий за 0,5 від НІР відзначаються грамотами за успішний виступ на турнірі.

Призери обласного турніру нагороджуються Дипломами управління освіти і науки Луганської обласної державної адміністрації.

Решта учасників турнірів нагороджується дипломами учасників.

Учасники турнірів можуть бути нагороджені заохочувальними дипломами (за рішенням журі), спеціальними призами благодійних фондів, спонсорів тощо.

8. ФІНАНСУВАННЯ

Витрати на проведення обласного турніру складаються за рахунок обласного бюджету, відряджуючих організацій, місцевих бюджетів, благодійних фондів, спонсорів тощо.